

Inspejning av den andra säsongen av tv-serien "Bron" 2013 med Kim Bodnia och Sofia Helin. Då hade hela polisstationen i den populära tv-serien byggts upp i Ystad Studios.

FOTO: JC-HARNA WALLIN

Q FAKTA

Filmstaden Ystad

- I stadens kulturstrategi 2018-2025 som beslutades av kommunfullmäktige i september 2018 står bland annat: "Kommunen ska tillhandahålla en struktur i form av resurser och infrastruktur som stödjer befintliga och nya kulturaktiviteter."
- På Ystad Studios med omnejd har bland mycket annat spelats in 32 Wallanderfilmer, Kjell Höros "Den bästa av Mödrar", Fröstbiten, Jan Troells "Maria Larssons eviga ögonblick", Pernilla Augusts "Svinlängorna", "Cirkus Imago", "Bron" - säsong 2, 3 och 4, "Kockarnas kamp" och "Jakten på en mördare".

Aktionsgrupp vill rädda filmstaden Ystad

rädda filmstaden Ystad

● För världen där ute är Ystad troligen mest känt för att vara en filmstad. Men snart kan det vara slut på den epoken, menar en aktionsgrupp ledd av kulturekonomen Ammy Kjellsdotter Åström, samordnare för Centrum för Dramatik Syd och Filmstudions tidigare koordinator Doris Möller.

FILM. De båda har som privatpersoner startat en namninsamling som en protest mot det beslut som togs i våras. Då klubbade politikerna i Ystads kommunfullmäktige, utan konsekvensanalys för Ystad Studios, detaljplanen som gör det möjligt att bygga ett antal höghus på (nordöstra) sidan av Regementsområdet.

Här ligger också Ystad Studios där ett stort antal Wallanderfilmer spelats in, där BBC anlant med sina trailers för inspelningar och där tv-succén "Bron" i stora stycken blivit till. För att bara ta ett par exempel på internationella framgångar som blivit till här.

– Om de tror att arbetet ska kunna fortsätta som tidigare om det byggs lägenheter är det väldigt naivt. Se, det skulle inte gå, säger Doris Möller och pekar på området utanför de stora portarna dit alla långa trailers anländer,

och där bostäderna ska placeras alldeles intill.

– En normal trailer är mellan sju och 14 meter lång. Vissa uppemot 20 meter. Men titta, alldeles där vill de att ett sjuvåningshus ska placeras, kan du tänka dig att barnfamiljer ska samsas med stora lastbilar, som behöver kunna anlända dygnet runt?

De gamla luftvärnshallarna på Regementsområdet har varit Filmstudio sedan 2004. Skapade med hjälp av bland andra Henning Mankell och Lars Björkman.

Doris Möller arbetade som koordinator på filmstudion fram till 2015 då hon gick i pension. Två hallar à 600 kvadratmeter döpta till Ernst-Hugo och Anna Q och med större kringutrymmen. På hemsidan står att "på Ystad Studio säkras vi tillgången på en studio med tillräckliga resurser för både stora

"Turismen förlorar en väldigt viktig arm, en del som gör att Ystad växer går förlorad. Vi kan inte sedan komma på att vi ska försöka återupprätta något förlorat. Då är det kört."

Ulf Bruxe
Studiokoordinator i Ystad

och små inspelningar". Men gäller det även framlides?

Skulle man kunna flytta på studion i stället? De 3000 kvadratmetrarna kanske kan ligga någon annanstans?

– Nej, menar Ammy, dess placering är en viktig anledning till att den kunnat bli en sådan stor framgång. Det finns inga alternativ som vi ser det.

– Infrastrukturen är så viktig. Här finns nu närheten till E65 och möjligheten att komma hit utan krångel från både Malmö, Köpenhamn och andra ställen. Här finns närheten till Sturup och Kastrup, men också närheten till staden. Tillgängligheten är vad vi kan tävla med gentemot andra ställen.

Filmspelningar är en personalintensiv verksamhet. Och en del personal hyr bolagen in på plats. Under filmspelningsdagar lever catering, teknik och även andra firmor på inkomster härifrån.

Men vissa säger att Filmstaden Ystad redan är död?

– Vi binder ris för egen rygg. Det känns som om vi har redan bestämt oss för att döda den, säger en arg Ulf Bruxe, nuvarande studiokoordinator i Ystad.

– Men varför vill man förlora en så viktig profilering och inkomstdel? Den mångåriga satsningen man gjort går ju också förlorad. Turismen förlorar en väldigt viktig arm, en del som gör att Ystad växer går förlorad. Vi kan inte sedan komma på att vi ska försöka återupprätta något förlorat. Då är det kört. Tänk om man istället kunde locka ännu fler turister och ännu fler kreatörer till området, genom att exempelvis bygga upp scenografier utomhus här.

Redan nu vandrar barn med fotbollar, unga som cyklar och familjer med barnvagnar intill där filmbilarna brukar komma in. Hur skulle det fungera med höghusen alldeles i närheten?

– Det är omöjligt, hävdar Ulf Bruxe. Närheten till bostäder gör också att eventuell framtida expansion blir omöjlig. Sedan kommer väl det som varit också att glömmas, och Ystad Studios övriga verk-

samhet dör sotdöden, menar han.

Namninsamlingen (som finns på Facebook) är inte till för att provocera. Syftet är att "rädda politiker-na från sitt ansvar för att filmen i Ystad försvinner." Ammy Möller har som ledamot (S) i samhällsbyggnadsnämnden tagit upp ärendet åtskilliga gånger utan åtgärd. Ett visst stöd gavs i samband med fullmäktigebeslutet från Vänsterpartiet, Centern och Sverigedemokraterna gällande att begränsa bostadsbygget i området.

– Att fullmäktige ville förtäta just där studion ligger mottogs med förvåning, många vet inte om att filmindustrin i Ystad är hotad, menar Ammy Möller. Sedan dess har det bara fått rulla på, men det finns många bättre ställen att bygga på, skulle jag hävda, utan att göra det på filmens bekostnad. Politikerna ska se till att det är möjligt för näringslivet att fungera. Som det ser ut nu stryper man stadens filmindustri.

Henrik Tiselius
henric.tiselius@ystad.se